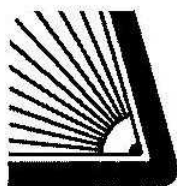

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَجَعَلْتُ لَكُمْ آيَاتٍ

نقش خاندان در رشد و هدایت نوجوان

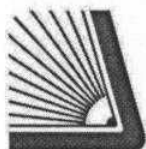
(رئیس پسران)

شمس الدین کریمی منش - محمّد قهاری - داود ملاعباسی

انتشارات نظری

سرشناسه	کرمی منش، شمس الدین / ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور	نقش خانواده در رشد و هدایت نوجوان (ویژه پسران) / شمس الدین کرمی منش، محمد قهاری، داود ملاعباسی
مشخصات نشر	تهران: انتشارات نظری ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	۱۵۲:
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۲۸۹-۳۴۸-۲:
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا:
موضوع	والدین و نوجوانان - پسران نوجوان
موضوع	خانواده ها - جنبه های جامعه شناختی - آسیب شناسی روانی - نوجوانان
شناسه افزوده	قهاری، محمد / ۱۳۵۰ - ملاعباسی، داود / ۱۳۴۸
رده بندی کنگره	HQ۷۹۸/ک۴۳ن۷ ۱۳۹۴:
رده بندی دیویی	۳۰۵/ ۲۳۵۲:
شماره کتابشناسی ملی	۱/۸۱۹:

انتشارات نظری

نام کتاب: نقش خانواده در رشد و هدایت نوجوان (ویژه پسران)
 نویسندگان: شمس الدین کرمی منش - محمد قهاری - داود ملاعباسی
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵
 شمارگان: ۱۰۰۰

«کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر می باشد»

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان سید جمال الدین (اصف آبادی) (یوسف آباد)
 نبش خیابان فتحی شقاقی، جنب بانک انصار، پلاک ۳۲، طبقه ۲، واحد ۷

info@nashrenazari.com

www.nashrenazari.com

همراه: ۰۹۱۹۰۱۲۹۴۵۵

تلفن: ۸۸۱۰۲۷۷۵

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیش‌گفتار
	فصل اول
۱۷	خانواده و نوجوان
۱۸	مقدمه
۲۱	انواع خانواده‌ها در تربیت فرزندان
۲۲	الف- خانواده آسان نگر (بی‌تفاوت- سبب‌انگار)
۲۵	ب- خانواده اقتدارگرا یا خودکامه
۲۸	ج- خانواده مقتدر (مطلوب)
۳۱	انواع خانواده از نظر ساختار
۳۱	الف- خانواده متزلزل
۳۳	ب- خانواده متعادل
۳۵	ج- خانواده متکامل
۳۵	د- خانواده بی‌بندوبار (به گفته خودشان فرهنگی و مدرن)
۳۶	خانواده و اجتماعی کردن فرزند
۳۹	رسانه‌های جمعی و اجتماعی شدن
	فصل دوم
۴۵	نوجوانی، بلوغ و خانواده
۴۵	مقدمه
۴۷	تعریف نوجوانی
۴۸	بلوغ و انواع آن

۵۰.....	بلوغ جسمی (فیزیکی).....
۵۱.....	بلوغ زودرس و دیررس در پسران.....
۵۲.....	بلوغ جنسی.....
۵۳.....	بلوغ روانی.....
۵۴.....	بلوغ عاطفی.....
۵۸.....	چند نکته تربیتی در مورد حیات عاطفی نوجوان.....
۵۹.....	بلوغ اجتماعی و اقتصادی.....
۶۰.....	غریزه جنسی.....
۶۲.....	وظایف والدین قبل از بلوغ.....
۶۳.....	آثار و پیامدهای بی اطلاعی نوجوان از مسائل بلوغ.....
	فصل سوم

۶۹.....	آسیب شناسی اجتماعی بلوغ.....
۷۰.....	مقدمه.....
۷۰.....	انحرافات جنسی چیست؟.....
۷۳.....	خود ارضایی (استمناء).....
۷۴.....	علل انحرافات جنسی (به ویژه خود ارضایی).....
۸۶.....	آثار و نتایج خود ارضایی.....
۸۸.....	هم جنس گرایی.....
۸۹.....	چند نکته تربیتی برای جلوگیری از هم جنس گرایی.....
۹۰.....	روش های پیش گیری از انحرافات جنسی.....
	فصل چهارم

۱۰۱.....	آسیب های اجتماعی نوجوانی.....
۱۰۲.....	مقدمه.....
۱۰۳.....	بحران هویت.....
۱۰۶.....	آشناختن هویت.....
۱۰۷.....	بزهکاری.....
۱۱۱.....	اعتیاد.....
۱۱۳.....	عوامل اجتماعی اعتیاد به مواد مخدر.....
۱۱۸.....	چند نکته تربیتی در مورد مواد مخدر.....
۱۱۹.....	دزدی.....
۱۲۰.....	عوامل اجتماعی - اقتصادی سرقت چیست؟.....
۱۲۱.....	چند نکته تربیتی در مورد سرقت نوجوانان.....

۱۲۳	 پر خاشگری
۱۲۵	 چند توصیه تربیتی در مورد پر خاشگری
۱۲۶	 مشکلات تحصیلی
۱۲۹	 اعتیاد اینترنتی

فصل پنجم

۱۳۵	 جمع بندی و نتایج
۱۳۵	 مقدمه
۱۳۶	 چگونگی برخورد با نوجوان
۱۴۵	 ارجاعات متن
۱۵۱	 پرست منابع

پیش گفتار

اگر بتوانیم در مسیر زندگی هر فرد از کودکی به نوجوانی و بزرگسالی ارتباط به میت و هم چنین موقعیت های پرخطر، دوره ای را مشخص کنیم، بدون شک و تردید باید دوره نوجوانی را در اولویت قرار دهیم. برای فهم موضوع بهتر است مثالی را عنوان نماییم، فرض کنید، در بزرگراهی با سرعت بالا در حال رانندگی هستیم، ناگهان این بزرگراه به پایان رسیده و جاده ای در کوهستان با پیچ و خم های بی شمار، ناشناخته، با هوای برفی و جاده ای لغزنده روبروی ما قرار می گیرد، درحالی که ما انتظار چنین راه پرپیچ و خم و خطرناک را نداشتیم. در این لحظه چه باید کرد؟ باید سرعت ماشین را کم کرده و با احتیاط رانندگی کنیم تا به سلامت از آن عبور نماییم. اگر مسیر جاده کوهستانی برای ما شناخته شده باشد، بدون استرس و ترس وارد آن می شویم، اما اگر این مسیر ناشناخته باشد، میزان اضطراب ما دوچندان می شود و ترس بر ما حاکم می گردد. بله دوره نوجوانی در مسیر کودکی به بزرگسالی، شبیه به همین مثال بالا است، دوره بحرانی رشد

و نمو است که از نظر فیزیولوژیکی و روانی تحولات بسیار عمیقی در فرد ایجاد می‌کند و باعث می‌گردد نظم جسمانی و روانی نوجوان به هم بخورد، حال اگر نوجوان از تغییراتی که قرار است اتفاق بیافتد، آگاه باشد، از میزان استرس و آشوب‌های درونی او کاسته خواهد شد و آسان‌تر پذیرای تغییرات خواهد بود و مانند راننده‌ایی باتجربه مسیر را خواهد نمود.

اگر این دوره را با چند جمله کوتاه بخواهیم توصیف کنیم، باید بگوییم در این دوره نوجوان از نظر جسمانی در حال رشد، از نظر عاطفی نارس، از لحاظ تجربه محدود و از نظر فرهنگ اجتماعی بسیار شکننده و تحت تأثیر است. به دلیل همین مسائل خاص در این دوره و اهمیت آن "استانلی هال" پدر روانشناسی نوجوانی این دوره را دوره "توفان و کنش" می‌نامد و نوجوانی را تولدی دوباره می‌داند، سمیلرز، نوجوانی را دوران عدم انطباق، کوداکورز آن را تب عقل، وس گوتهز آن را گره کور بین کودکی و پیری، شیلدرز آن را موجی خروشان در اقیانوس زندگی، سهاروکسز آن را دوره کشف هویت، ژان ژاک روسو^۲ بلوغ را "ولادت دوم" و سویلونز^۳، دوره "جهل و غفلت" و بالاخره سکروز نوجوان را دیوانه قابل معالجه خوانده‌اند. [۱]

1. Hall Stanley

2. Jean -Rousseau uesJacq

3. Svylvnz

با تمام این اوصاف می‌توان بیان کرد دوران نوجوانی پلی است بین گذشته و آینده فرد، زیرا با شناخت از کودکی او و نیز شناخت ویژگی‌های این دوره و کمک به نوجوان برای عبور از آن، می‌تواند او را به یک انسان سالم تبدیل نموده که از بعد جسمانی و روانی بدون آسیب باشد، ولی عدم شناخت این دوره توسط پدر، مادر و اطرافیان و برخوردهای نامناسب با او می‌تواند آسیب‌های زیادی به همراه داشته باشد، بنابراین نقش خانواده به‌عنوان مهم‌ترین نهاد فرهنگی و اجتماعی در این زمینه بسیار اهمیت دارد و لازم است سطح شناخت و آگاهی پدر و مادر نسبت به این برهه زمانی افزایش یابد، درغیراین صورت عدم آگاهی و بی‌توجهی والدین ممکن است، آسیب‌های جدی بر نوجوان وارد نموده و منجر به بروز اختلافات خانوادگی، اجتماعی شده و شش‌بزاری از انحرافات اخلاقی در آینده گردد. هم‌چنین عدم آگاهی نوجوان از تغییرات صورت گرفته می‌تواند در او ایجاد استرس و آشوب کرده و بحران نماید.

نظر به اهمیت شناخت این دوره و آسیب‌های مرتبط با آن، لازم دیدیم کتابی با زبانی ساده که قابل استفاده عموم مردم باشد، به نگارش درآوریم، زیرا کتب بسیاری در این زمینه نگاشته شده است که اغلب بسیار تخصصی هستند. از دیگر دلایل تدوین کتاب ارتباط رودررو با نوجوانان در کلاس‌های درس و از سوی دیگر دیدار والدین در کلاس‌های آموزش خانواده، انگیزه‌مان را برای نوشتن

بیش تر کرد؛ زیرا از سویی در جریان مسائل کنونی آنان قرار گرفته ایم و از آن سوی در دیدار با والدین، کاستی ها و عدم شناخت را در نزدشان ملاحظه کرده ایم و این عوامل انگیزه مان را برای نوشتن دوچندان نمود.

البته نیک می دانیم کتب و مقالات زیادی در این باب نوشته شده است و محققان و نویسندگان از ابعاد روان شناختی و گاهی جامعه شناختی موضوع را بررسی کرده اند اما لازم دیدیم این مهم را بیش تر از رویکرد جامعه شناختی مورد بررسی قرار دهیم. بسیاری از مشکلات این دوره بیش از این که جنبه فردی داشته باشد به مسائل اجتماعی بازمی گردد زیرا فرد در دوران کودکی بیشترین شناخت را از خانواده و بستگان داشته و شناخت نوجوبی از محیط بیرون و اجتماع ندارد، با ورود به این دوره است که پا به حیطه اجتماع می گذارد و لازم است بیش تر از این حیث مورد کنکاش قرار گیرد. لازم به ذکر است برخی از آمارهای ارائه شده در این کتاب توسط نویسندگان و از بررسی های مستقیم، پرسش و مصاحبه با نوجوانان به دست آمده است که می تواند در آگاه نمودن خانواده ها بسیار مؤثر باشد.

کتاب در پنج فصل تدوین شده است که در فصل اول نقش نهاد خانواده در تربیت فرزند مورد بررسی قرار گرفته است و الگوهایی برای تربیت بهتر فرزند ارائه شده است. در فصل دوم کتاب ابتدا تعریف نوجوانی ارائه می شود و از آنجا که تعریف دقیق و توافقی در

سال‌های این دوره وجود ندارد اما شروع آن با بلوغ جنسی همراه است، مبحث بلوغ و انواع آن مطرح می‌شود و سپس آسیب‌ها و راهکارهای مقابله با آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. در فصل سوم آسیب‌های مربوط به دوره نوجوانی مطرح و راهکارهای لازم ارائه می‌گردد. فصل چهارم ادامه آسیب‌های مربوط به بلوغ است که بررسی می‌شود و در فصل پایانی مهم‌ترین راهکارهای تربیتی ارائه خواهد شد.

و نکته آخر این که به دلیل تفاوت‌هایی که بین دختران و پسران در بعد بلوغ جنسی و همچنین آسیب‌های مرتبط با آن وجود دارد، بهتر دیدیم برای جلوگیری از تداخل بحث و سردرگمی والدین، در دو کتاب مجزا مورد بررسی قرار دهیم، هرچند می‌دانیم، بسیاری از مباحث مربوط به دختران و پسران مشترک بوده و نمی‌توان از هم جدا نمود.